AH 516
2026Z17444

Antwoord van staatssecretaris Van Bruggen (Justitie en Veiligheid)
(ontvangen 2 november 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 64

Vraag 1
Bent u bekend met de documentaire 'De non en de wegwerpkinderen' van WNL[1] en wat is uw reactie op de daarin beschreven adoptiepraktijken in Chili?

Antwoord op vraag 1
Ja, ik ben bekend met de documentaire ‘ De non en de wegwerpkinderen’. Het is een indrukwekkende documentaire, waarin een beeld wordt geschetst van Chili in de jaren zeventig en tachtig en hoe er in praktijk werd omgegaan met het adopteren van kinderen naar het buitenland. In het bijzonder was er aandacht in de documentaire voor mevrouw Kuijpers, die in Chili vanuit het Kindertehuis Las Palmas een centrale rol heeft gespeeld bij adopties naar Nederland. Zoals de Commissie onderzoek interlandelijke adoptie (Commissie Joustra) in 2021 al constateerde hebben er in het verleden op grote schaal adoptiemisstanden plaatsgevonden, waardoor veel geadopteerden leven met vragen over hun adoptie, afkomst en identiteit. Deze documentaire over adopties uit Chili illustreert de uitkomsten van de Commissie Joustra en geeft de vaak pijnlijke gevolgen voor geadopteerden weer. Inzichten die ertoe hebben geleid dat we in de maatschappij met andere ogen naar interlandelijke adoptie zijn gaan kijken en het politieke besluit is genomen om toe te werken naar een definitieve stop van interlandelijke adoptie in 2030. Op dit moment geef ik uitvoering aan het afbouwplan en verwerk ik de reacties uit de internetconsultatie van het wetsvoorstel afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel.

Vraag 2
Hoeveel kinderen zijn naar schatting in de jaren zeventig en tachtig vanuit Chili naar Nederland geadopteerd? Hoeveel van hen verbleven voorafgaand aan hun adoptie in het kindertehuis Las Palmas?

Antwoord op vraag 2
Exacte totaalcijfers ten aanzien van het aantal kinderen dat in de jaren zeventig en tachtig vanuit Chili naar Nederland is geadopteerd zijn niet beschikbaar. Wel blijkt uit informatie van de Stichting Wereldkinderen dat Wereldkinderen in de periode 1975 tot 1990 (eerst als Bureau voor Interlandelijke Adoptie (BIA) en later als Wereldkinderen) heeft bemiddeld voor rond de 135 Chileense kinderen. Het aantal kinderen dat op een andere manier vanuit Chili naar Nederland is geadopteerd in de jaren zeventig en tachtig, bijvoorbeeld door zogenaamde ‘zelfdoeners’, is niet bekend.

Een deel van deze geadopteerden heeft voorafgaande aan hun adoptie in het kindertehuis Las Palmas verbleven. Uit de aan Fiom overgedragen documenten van

kindertehuis Las Palmas heeft Fiom informatie gevonden van in totaal ongeveer 155 Chileens geadopteerden.

Vraag 3
Zijn bij u andere kindertehuizen, instellingen of personen bekend die betrokken waren bij de adoptie van kinderen vanuit Chili naar Nederland? Zo ja, welke en om hoeveel adopties gaat het?

Antwoord op vraag 3
Naast het Bureau voor Interlandelijke Adoptie (BIA), later Wereldkinderen, waren het ministerie van Justitie en de Raad voor de Kinderbescherming, het ministerie van Buitenlandse Zaken, de Directie Vreemdelingenzaken, later de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)betrokken bij adoptie. Tot 1989 mochten aspirant-adoptieouders ook adopteren via een eigen buitenlands contact als ‘zelfdoeners’. Exacte cijfers ontbreken.

Vraag 4
Welke aanwijzingen zijn bij de Nederlandse overheid bekend dat Chileense kinderen in de jaren zeventig en tachtig zonder geldige of vrijwillige toestemming van hun biologische ouders zijn afgestaan of weggenomen, dan wel dat over hun afkomst of identiteit onjuiste informatie is verstrekt? In hoeveel gevallen zijn dergelijke aanwijzingen bekend?

Vraag 5
Erkent u dat signalen die achteraf als zogenoemde 'rode vlaggen' kunnen worden aangemerkt, zoals een Nederlandse naam voor een Chileens kind, aanleiding hadden kunnen, of zelfs moeten, geven tot nader onderzoek? Zo ja, welke signalen waren bij de Nederlandse instanties destijds bekend en hoe is daarop gereageerd?

Antwoord op vraag 4 en 5
Ook bij de adopties vanuit Chili zijn duidelijke signalen van misstanden aangetoond. Daarbij verwijs ik naar het rapport van de Commissie Joustra. Hoewel de Commissie primair onderzoek heeft gedaan naar de adoptiepraktijk in de landen Bangladesh, Brazilië, Indonesië, Sri Lanka en Colombia, zijn gegevens over andere landen die gedurende het onderzoek tot hen kwamen ook in het onderzoek betrokken. Dat geldt onder meer voor Chili. Dit heeft tot de conclusie geleid dat misstanden structureel en op grote schaal hebben plaatsgevonden. En ook dat de Nederlandse overheid en ook andere betrokkenen bekend waren met signalen, maar hiervan hebben weggekeken. De Nederlandse overheid heeft nagelaten tijdig maatregelen te nemen, waardoor misstanden konden voortduren. Zo luidt de conclusie van de Commissie Joustra. De uitkomsten zijn erkend in de kabinetsreactie op het rapport. Ook zijn excuses uitgesproken voor het optreden van de overheid destijds.[1]

Vraag 6
Acht u het noodzakelijk om, gezien het gegeven dat de commissie-Joustra onderzoek heeft gedaan naar misstanden bij interlandelijke adoptie, maar daarbij geen

[1] Kamerstukken II, 2020/21, 31265, nr. 79

diepgaand landenonderzoek heeft gedaan naar de adoptiepraktijken in Chili, alsnog onderzoek te laten verrichten naar de adopties vanuit Chili naar Nederland in de jaren zeventig en tachtig, inclusief de rol en verantwoordelijkheid van Nederlandse instanties? Zo nee, waarom niet en welke andere wijze van waarheidsvinding acht u dan toereikend?

Antwoord op vraag 6
In Chili is zoals eerder met uw Kamer gedeeld, een onderzoeksrechter aangesteld om de vermeende irreguliere adoptiepraktijken in het verleden in Chili strafrechtelijk te onderzoeken.[2] Gelet op dit onderzoek en op het rapport van de Commissie Joustra met brede en duidelijke conclusies, ligt een parallel onderzoek vanuit Nederland niet voor de hand.

Vraag 7
Wat is, voor zover bij de Nederlandse regering bekend, de actuele stand van het in Chili lopende strafrechtelijk onderzoek naar vermeende illegale adoptiepraktijken?

Antwoord op vraag 7
Het strafrechtelijk onderzoek in Chili naar de vermeende irreguliere adopties loopt nog steeds. Dit onderzoek in Chili betreft een interne aangelegenheid binnen de Chileense rechterlijke macht. Ik wacht de uitkomsten van het strafrechtelijk onderzoek af.

Vraag 8
Heeft de Nederlandse regering of een Nederlandse organisatie, waaronder Fiom, sinds de start of voortzetting van het Chileense strafrechtelijke onderzoek een formeel verzoek ontvangen van de Chileense autoriteiten om informatie, documenten of dossiers over adopties vanuit Chili naar Nederland beschikbaar te stellen? Zo ja, wanneer, door welke autoriteit en welke informatie is gevraagd, en is deze informatie verstrekt?

Vraag 9
Indien de Chileense autoriteiten nog geen formeel rechtshulpverzoek hebben gedaan, bent u bereid hen actief te informeren over de beschikbare informatie en hen te wijzen op de mogelijkheden om via de daarvoor aangewezen kanalen om overdracht of inzage te verzoeken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 8 en 9
Over individuele zaken kan de Nederlandse regering geen uitspraken doen in verband met de vertrouwelijkheid en de effectiviteit van dergelijke verzoeken. Formele rechtshulpverzoeken in strafzaken worden na ontvangst zorgvuldig beoordeeld overeenkomstig het toepasselijke juridische kader en de relevante internationale verplichtingen van het Koninkrijk der Nederlanden. In de regel wordt rechtshulp in strafzaken verleend voor zover mogelijk binnen de toepasselijke juridische kaders. Nederland en Chili werken goed samen op verschillende onderwerpen en zijn ook blijvend in gesprek over het onderwerp irreguliere adoptie.

Vraag 10
Bent u bereid zich er in diplomatieke contacten met de Chileense autoriteiten actief voor in te zetten dat het strafrechtelijk onderzoek naar vermeende illegale adoptiepraktijken voortvarend wordt voorgezet en dat Nederland binnen zijn juridische mogelijkheden alle noodzakelijke medewerking verleent? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 10
Ik begrijp dat het voor geadopteerden van belang is dat het strafrechtelijk onderzoek voortvarend wordt voortgezet. Zoals bij vragen 8 en 9 aangegeven, blijven Nederland en Chili in gesprek over het onderwerp irreguliere adoptie. Formele rechtshulpverzoeken in strafzaken worden na ontvangst zorgvuldig beoordeeld. Rechtshulp in strafzaken wordt in de regel voor zover mogelijk verleend, rekening houdend met de juridische kaders die erop van toepassing zijn.

Vraag 11
Erkent u dat het latere ontbreken, verdwijnen of niet toegankelijk maken van afstammingsinformatie in het algemeen ernstige schade kan berokkenen aan geadopteerden, maar in het bijzonder bij geadopteerden die door adoptiemistanden sowieso meer moeilijkheden ondervinden om afstammingsinformatie te vinden? Welke verantwoordelijkheid heeft de Nederlandse Staat volgens u om beschikbare afstammingsinformatie in dergelijke gevallen actief veilig te stellen, te reconstrueren en (volledig) toegankelijk te maken?

Antwoord op vraag 11
Ik onderschrijf het grote belang voor geadopteerden om kennis te kunnen nemen van herkomst- en afstammingsinformatie. Dit betekent dat het ook cruciaal is dat dergelijke informatie, waar aanwezig, beschikbaar blijft en ook toegankelijk is voor de geadopteerde. In het wetsvoorstel afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel, waarover dit voorjaar is geconsulteerd, zijn verschillende bepalingen opgenomen die bijdragen aan een duurzaam behoud van adoptiedossiers en de toegang tot het dossier waarborgen en versterken.

Het wetsvoorstel voorziet in een grondslag voor de overdracht van deze dossiers aan het ministerie van Justitie en Veiligheid. Daarmee komen de adoptiedossiers van de vergunninghouders als overheidsarchieven onder het bereik van de Archiefwet 2026 en kunnen zij naar het Nationaal Archief worden overgebracht. Voor andere private adoptiedossiers in beheer bij natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan de vergunninghouders, zoals voormalige kindertehuizen, geldt dat deze op grond van het wetsvoorstel voor hetzelfde doeleinde – permanente bewaring bij het Nationaal Archief – aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid kunnen worden overgedragen. Voor zover adoptiedossiers van natuurlijke personen en rechtspersonen met enige betrokkenheid bij de totstandkoming van interlandelijke adopties in het verleden in privaat beheer blijven, bepaalt het wetsvoorstel dat de beheerder van deze dossiers verplicht is passende maatregelen te treffen ter voorkoming van verlies, beschadiging of vernietiging van de in het adoptiedossier opgenomen gegevens.

Voor de toegang tot het adoptiedossier bepaalt het wetsvoorstel voor de bij het ministerie van Justitie en Veiligheid berustende adoptiedossiers dat het belang van de geadopteerde bij inzage in herkomst- en afstammingsinformatie in beginsel zwaarder wordt gewogen dan de belangen van anderen van wie persoonlijke gegevens in het dossier zijn opgenomen. Er moet dus wel altijd een belangenafweging plaatsvinden als er ook gegevens van andere personen in een dossier staan, omdat geen volledige toegang gegeven kan worden tot een dossier wanneer betrokkene daarom vraagt. In die belangenafweging wordt bij voorbaat wel veel gewicht toegekend aan het belang van de geadopteerde om informatie over diens herkomst en afstamming in te zien. De bepaling die dit ruime inzagerecht beoogt te verzekeren wordt van overeenkomstige toepassing verklaard voor natuurlijke personen en andere rechtspersonen dan de vergunninghouders die adoptiedossiers onder zich houden.

Vraag 12
Klopt het dat Fiom in 2025 aan een belangenorganisatie van Chileens geadopteerden een geheimhoudingsverplichting heeft opgelegd ten aanzien van informatie over Las Palmas, waarbij bij overtreding een contractuele boete van € 1.000 geldt? Zo ja, wat was de juridische en inhoudelijke grondslag voor deze geheimhoudingsverplichting en acht u het, gelet op het belang van geadopteerden bij waarheidsvinding en kennis van hun afkomst, proportioneel om een belangenorganisatie die geadopteerden ondersteunt, op deze wijze te beperken in het delen van informatie?

Antwoord op vraag 12
Fiom beheert de documenten over Stichting Kindertehuis Las Palmas en het bijbehorende kindertehuis in Chili. De bestuursleden van Stichting Chilean Adoptees (SCA) hebben inzage verzocht en verkregen in een deel van deze informatie, namelijk de algemene informatie over Las Palmas. Ik heb van Fiom begrepen dat deze algemene informatie ook persoonsgegevens van derden bevat, waaronder foto’s met kinderen of personen waarvan de namen niet bekend zijn, maar die bij openbaarmaking wel herkend kunnen worden. Daarom heeft Fiom deze gegevens alleen willen delen als daar geheimhouding tegenover kon staan. Zo is tot deze geheimhoudingsovereenkomst tussen Fiom en SCA gekomen.

In algemene zin vind ik het van wezenlijk belang dat inzage wordt gegeven in informatie die voor geadopteerden kan bijdragen aan kennis over het eigen adoptieverleden, herkomst en afstamming. Bij gegevens over de herkomst en afstamming van degene die verzoekt om inzage, weegt het belang van deze persoon om inzage te verkrijgen in beginsel zwaarder dan het belang van andere betrokkenen.

Vraag 13
Bent u bereid met Fiom in gesprek te gaan over het onmiddellijk beëindigen of aanpassen van een dergelijke geheimhoudingsverplichting, voor zover deze betrekking heeft op algemene informatie over het kindertehuis Las Palmas? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 13

Zoals ik in het antwoord op vraag 12 heb aangegeven, kon met de geheimhoudingsverplichting inzage in de algemene informatie van de Stichting Kindertehuis Las Palmas en het bijbehorende kindertehuis aan SCA mogelijk worden gemaakt. Daarom zie ik geen reden om Fiom aan te spreken op beëindiging of aanpassing van de overeengekomen geheimhoudingsverplichting.

Vraag 14
Bent u het ermee eens dat het belang van geadopteerden om kennis te kunnen nemen van zijn of haar afkomst en ontstaansgeschiedenis bij vermoedelijke adoptiemisstanden in beginsel prevaleert boven de belangen van overige in het dossier genoemde personen, ook als het bijzondere persoonsgegevens of strafrechtelijke gegevens van derden betreft? Zo nee, kunt u aangeven in welke gevallen niet?

Antwoord op vraag 14
Ja, ik onderschrijf dat het belang van geadopteerden bij kennisneming van gegevens waaruit de herkomst en afstamming van bloedverwanten tot en met de tweede graad blijken, in beginsel zwaarder zou moeten wegen dan de belangen die nopen tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer van een ander. Dit in beginsel zwaarder wegende belang is in het wetsvoorstel afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel ook zo opgenomen. Dit neemt evenwel niet weg dat bij een verzoek om inzage in dossiers waarin ook persoonsgegevens van anderen voorkomen, er nog steeds een belangenafweging moet plaatsvinden, waarbij moet worden beoordeeld of de persoonlijke levenssfeer van een ander niet onevenredig wordt geschaad. Dit geldt ook voor bijzondere of strafrechtelijke gegevens van derden, voor zover deze informatie bieden over herkomst en afstamming van bloedverwanten tot en met de tweede graad. De inzage in deze gegevens vindt zijn rechtvaardiging in de vitale belangen van de geadopteerden gelegen in het door de artikelen 7 en 8 IVRK en artikel 8 EVRM beschermde recht om de gebeurtenissen in hun vroege jeugd die grote invloed hebben gehad op hun levensloop, identiteitsvorming en -ontwikkeling, te kunnen kennen en begrijpen.

Vraag 15
Kunt u aangeven hoe in de belangenafweging bij inzage in dossiers, ook als het bijzondere of strafrechtelijke gegevens van derden betreft, nu wordt meegewogen dat sprake is van een vermeende adoptiemisstand, zoals bij de Chileense geadopteerden het geval is?

Antwoord op vraag 15
Dat sprake is geweest van een (vermeende) misstand is op zichzelf geen reden om anders om te gaan met de belangenafweging. De medewerker die het inzageverzoek moet beoordelen, zal in het individuele geval veelal niet in staat zijn om vast te stellen dat sprake is geweest van een misstand. Het gaat erom dat daar waar sprake is van herkomst- of afstammingsinformatie van bloedverwanten tot aan de tweede graad, het belang van de geadopteerde bij inzage zwaar wordt gewogen. Daarbij kan, onder strikte voorwaarden, ook inzage worden gegeven in bijzondere of strafrechtelijke gegevens van derden, zoals in antwoord 14 nader is toegelicht.

Vraag 16
Erkent u dat de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de regelgeving op basis van de Wet opneming buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) onder voorwaarden ruimte bieden om bijzondere en/of strafrechtelijke persoonsgegevens van derden in een afstands- en/of adoptiedossier aan een geadopteerde te verstrekken, bijvoorbeeld indien dit noodzakelijk is voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering? En bent u het ermee eens dat bij adopties uit landen waarvan bekend is dat op grote schaal adoptiemisstanden hebben plaatsgevonden, het in beginsel noodzakelijk kan zijn om het volledige afstands- en/of adoptiedossier in te zien om te kunnen beoordelen of sprake is van een rechtsvordering en deze zo nodig te kunnen instellen en onderbouwen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 16
Als er in het adoptiedossier bijzondere persoonsgegevens en/of strafrechtelijke gegevens worden verwerkt dan staat de AVG de verwerking van die gegevens toe als daar een grondslag voor bestaat. De AVG kent een grondslag om bijzondere persoonsgegevens te verwerken als verwerking van die gegevens noodzakelijk is voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering. Voor het instellen of onderbouwen van een rechtsvordering is niet steeds het volledige dossier nodig, maar alleen die gegevens die nodig zijn om de rechtsvordering aan de rechter voldoende gemotiveerd te kunnen voorleggen. Als de rechter voor de beoordeling van de rechtsvordering aanvullende gegevens nodig heeft, kan alsnog meer inzage in het dossier worden verkregen of kan de rechter de wederpartij die over de desbetreffende gegevens beschikt, verzoeken om deze zelf in het geding te brengen.

De Wobka biedt geen duidelijke grondslag voor inzage in het dossier voor het kunnen instellen, uitoefenen of onderbouwen van een rechtsvordering, maar deze wordt dus gegeven door de AVG.

Vraag 17
Klopt het dat het advies van de Landsadvocaat van 12 februari 2025 over inzage in afstands- en adoptiedossiers[2] ruimte ziet voor een ruimere inzage dan in de praktijk op sommige plaatsen wordt geboden? Zo ja, welke juridische mogelijkheden zijn volgens u momenteel beschikbaar die nog onvoldoende benut worden?

Antwoord op vraag 17
Zoals is aangegeven in de brief van mijn ambtsvoorganger van 4 maart 2025,[3] is in het kader van het opstellen van het wetsvoorstel waarmee interlandelijke adoptie wordt afgebouwd, onderzocht of en op welke wijze de aanbevelingen van de Landsadvocaat kunnen worden opgevolgd. Dit heeft geleid tot de eerdergenoemde bepaling in het wetsvoorstel afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel over het in beginsel zwaarder wegende belang van geadopteerden bij inzage in herkomst- en afstammingsinformatie. Graag verwijs ik naar mijn antwoorden op vraag 11 en 14 voor een toelichting op wat in dit wetsvoorstel is opgenomen waar het gaat om de toegang in adoptiedossiers.

---

[3] Kamerstukken II 2024–2025, 31 265, nr. 134

Vraag 18
Welke concrete maatregelen heeft u sinds het advies van de Landsadvocaat genomen om ervoor te zorgen dat dossierhouders de bestaande juridische ruimte voor inzage daadwerkelijk benutten? Bent u bereid een wettelijk inzagerecht te creëren met betrekking tot dossiers bij particuliere en publieke dossierhouders, zoals in de Wobka, en daarbinnen in het belang van adoptiekinderen meer richting te geven aan de belangenafweging?

Vraag 19
Bent u bereid om het voorgenomen uitgangspunt van een wettelijk vermoeden van een zwaarwegend belang van de geadopteerde bij inzage uit het wetsvoorstel inzake de afbouw van interlandelijke adoptie reeds als beleidsmatig uitgangspunt te hanteren bij de beoordeling van inzageverzoeken bij het Nationaal Archief en in gesprek met andere publieke en private dossierhouders erop aan te sturen dat dit wettelijk vermoeden ook nu al uniform wordt toegepast bij inzage in dossiers die nog niet bij het Nationaal Archief liggen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 20
Herkent u het signaal dat dossierhouders uit vrees voor overtreding van de AVG of andere regelgeving terughoudend kunnen zijn bij het verstrekken van informatie over derden aan geadopteerden? Zo ja, welke maatregelen neemt u om deze onzekerheid weg te nemen en dossierhouders in staat te stellen een ruimhartige, juridisch juiste belangenafweging te maken?

Antwoord op vraag 18, 19 en 20
Het uitgangspunt van een zwaarder wegend belang voor de geadopteerde bij inzage in herkomst- en afstammingsinformatie is opgenomen in het wetsvoorstel afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel. Dit uitgangspunt van een persoonlijk zwaarwegend belang geldt op grond van dit wetsvoorstel voor de centrale autoriteit, maar werkt bij de overbrenging van adoptiedossiers ook door bij inzage bij het Nationaal Archief. Deze bepaling verklaart het wetsvoorstel van overeenkomstige toepassing op inzageverzoeken van geadopteerden bij natuurlijke personen en andere rechtspersonen die adoptiedossiers onder zich hebben. Het Nationaal Archief is zich bewust van het belang van inzage in de dossiers en tracht nu al binnen de toepasselijke wet- en regelgeving te komen tot een zo ruim mogelijk inzagebeleid.

Vraag 21
Kunt u aangeven hoeveel vouchers er tot op heden zijn uitgegeven via de in december 2025 gestarte pilot voor vouchers voor gratis DNA-tests voor interlandelijk geadopteerden, hoeveel matches dit heeft opgeleverd en ook hoe het vervolgtraject eruitziet nu alle beschikbare vouchers zijn verstrekt?

Antwoord op vraag 21
Op 2 december 2025 is INEA gestart met een pilot, waarin DNA-vouchers op verzoek worden verstrekt aan interlandelijk geadopteerden. Met een voucher kan iemand zelfstandig een DNA-test aanschaffen en zich inschrijven bij een DNA-databank. Er zijn in totaal 2430 vouchers verstrekt door INEA. Vouchers verlopen na een half jaar. Ingeval deze niet zijn gebruikt, wordt deze opnieuw beschikbaar gesteld.

Een deel van de 2430 is op dit moment nog niet benut door middel van inschrijving bij een DNA-databank. Dit gaat naar schatting om 600 tot 700 vouchers. Het is niet bekend in hoeverre de vouchers die wel zijn gebruikt hebben geleid tot matches. De leverancier van de vouchers, myHeritage, mag deze gegevens niet registreren. INEA is op dit moment bezig met de evaluatie van de pilot, waarbij ook een enquête is uitgezet onder de deelnemers. Dit zal een nader beeld geven van de toegevoegde waarde voor interlandelijk geadopteerden die op zoek zijn naar hun afkomst. De evaluatie is daarom ook van belang voor besluitvorming over het vervolgtraject.

Vraag 22
Onderschrijft u de stelling dat het principieel onwenselijk is dat de Staat zich op verjaring beroept wanneer in een juridische procedure het eigen handelen of nalaten van de Staat als mogelijk onrechtmatig ter beoordeling staat? Zo nee, waarom niet en hoe verhoudt dit zich tot de toezegging van het kabinet naar aanleiding van het rapport van de commissie-Joustra om zich in juridische procedures over interlandelijke adoptie niet op verjaring te zullen beroepen? Zo ja, bent u bereid het niet-beroepen op verjaring als algemeen uitgangspunt te hanteren in alle aansprakelijkheidsprocedures waarin het eigen handelen of nalaten van de Staat wegens vermeende onrechtmatigheid ter beoordeling staat?

Antwoord op vraag 22
Verjaring dient in algemene zin het belang van rechtszekerheid. Een verjaringstermijn illustreert immers een grens tussen wanneer een juridische procedure nog wel geschikt is om het verleden te beoordelen en wanneer dat niet het geval is. Wanneer geen beroep op verjaring wordt gedaan, wordt de rechter in de positie gebracht zich in het heden een oordeel over het verre verleden te moeten vormen. Per geval wordt beoordeeld of in de desbetreffende zaak een beroep op verjaring redelijk is. In beginsel wordt geen beroep op verjaring gedaan als a) onrechtmatig handelen van de Staat wordt erkend, voldoende helder is waaruit die onrechtmatigheid bestaat en wat daarvan concreet de gevolgen zijn (geweest) of b) een beroep op verjaring onredelijk is op basis van de criteria die in de jurisprudentie daarover zijn ontwikkeld. Graag verwijs ik naar eerdere kamerstukken, zoals de kamerbrief dd. 4 juli 2025, waar door mijn voorgangers uitgebreider op verjaring wordt ingegaan.[4]

[1] NPO Doc, 28 augustus 2026 (https://www.npodoc.nl/artikelen/de-non-en-de-wegwerpkinderen).
[2] Kamerstuk 31 265, nr. 134, bijlage ‘Advies Pels Rijcken inzage dossiers’.

[4] Kamerstukken II, 29279, nr. 980;
Aanhangsel handelingen II, 2023/24, nr. 39